

Sygn. akt IV KO 67/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie z zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego **M. K.**
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.
z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] o umorzeniu śledztwa
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 października 2018 r.
wniosku Sądu Rejonowego w R.
z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt II Kp [...]
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i przekazać powyższą sprawę
do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R., właściwy do rozpoznania zażalenia wniesionego przez pełnomocnika pokrzywdzonego M. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] o umorzeniu śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków przez prokuratorów Prokuratury Rejonowej i Okręgowej w R. w trakcie prowadzenia śledztwa o sygn. akt PR 2 Ds. [...] na szkodę M. K., tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k., zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W uzasadnieniu wniosku jako powód przekazania sprawy wskazano okoliczność, że sędziowie Sądu Rejonowego w R., z racji kontaktów zawodowych i towarzyskich, znają prokuratorów Prokuratury Rejonowej i Okręgowej w R.

Powyższa okoliczność, w ocenie organu wnioskującego powoduje, że rozpoznanie owego zażalenia przez Sąd Rejonowy w R. mogłoby rodzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sądu. Zaakcentowano nadto, że część sędziów Sądu Rejonowego w R. złożyła wnioski o wyłączenie ich od udziału w przedmiotowej sprawie, które zostały uwzględnione.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie, choć nie z przyczyn, które wskazano w jego uzasadnieniu.

Sam fakt znajomości sędziów Sądu Rejonowego w R. z prokuratorami Prokuratury Rejonowej i Okręgowej w R. nie stanowiłby wystarczającej przesłanki do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k., zwłaszcza, że jak wynika z akt sprawy, nie wszyscy sędziowie tego sądu zauważyli potrzebę złożenia wniosku o wyłączenie ich od rozpoznania tej sprawy. Przypomnieć bowiem należy, że powołany wyżej przepis jako wyjątkowy musi być wykładany restryktywnie. Za „dobro wymiaru sprawiedliwości” w rozumieniu tej regulacji należy rozumieć w szczególności potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i ich bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy, a okoliczności przywołane we wniosku o przekazanie sprawy nie mogłyby zostać uznane za mogące podważyć obiektywizm Sądu Rejonowego w R. jako całości i jego bezstronność.

Pamiętać jednak należy, czego nie zaakcentowano wyraźnie we wniosku o przekazanie, że umorzone w części postępowanie o sygnaturze PR 2 Ds. [...] toczyło się m.in. „w sprawie przywłaszczenia nienależnego prawa majątkowego w dniu 18 sierpnia 2005 r. w związku z postępowaniem sądowym o sygn. I Ns [...] Sądu Rejonowego w R., Wydział I Cywilny w przedmiocie postępowania spadkowego po zmarłym J. K., którego miała dopuścić się sędzia prowadząca ww. sprawę na szkodę M. K. i L. K., tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k.”. Z akt sprawy wynika, że w postępowaniu tym orzekała sędzia Sądu Rejonowego w R. B. M. – G., była Prezes Sądu Rejonowego w R.. Niewątpliwie rozpoznanie zażalenia na postanowienie z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] będzie wymagało zbadania prawidłowości czynności podejmowanych w toku postępowania w sprawie PR 2 Ds. [...], w tym i czynności dotyczących opisanego

czynu. Konieczność dokonania analizy kwestii odnoszących się do tego czynu, związanego – co należy jeszcze raz podkreślić – z postępowaniem sądowym prowadzonym przez sędzię Sądu Rejonowego w R. (byłą prezes tej jednostki), przez sędziów owego sądu mogłoby stworzyć przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt PR 1 Ds. [...] (nie przesądzając w tym miejscu, czy byłoby to przekonanie obiektywnie uzasadnione). Niewątpliwie taki stan rzeczy należałoby uznać za godzący w „dobro wymiaru sprawiedliwości”, w rozumieniu przepisu art. 37 k.p.k., przez które – jak już wspomniano wyżej - należy rozumieć potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i ich bezstronności w rozpoznaniu każdej, choćby incydentalnej, sprawy.

Uwzględniając powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.